Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32537

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçe?i (VSDEÇÖ), erken çocukluk dönemindeki bireylerin sosyal ve duygusal yeterliliklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, orijinal Vineland adaptif davran?? ölçeklerinin bir parças? olup, özellikle **sosyal ve duygusal alanlardaki** geli?imsel yeterlilikleri hedef al?r.

VSDEÇÖ'nün Türkçe uyarlamas? 2019 y?l?nda ?ehnaz Ceylan ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, Türkiye popülasyonunda sosyal-duygusal geli?im alan?nda geçerli ve güvenilir bir de?erlendirme arac? ihtiyac?n? kar??lamak ve uluslararas? standartlarda bir enstrüman?n Türk kültürüne adaptasyonunu sa?lamak amac?yla yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Vineland, VSDEÇÖ, Sosyal-Duygusal Geli?im, Erken Çocukluk, Psikometrik Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

?ehnaz Ceylan, Ömer Kahraman, Nurgül K?l?nç, P?nar Ülker.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, erken çocukluk dönemindeki çocuklar?n sosyal yeterliliklerini, duygusal tepkilerini ve ki?ileraras? ili?kilerdeki becerilerini standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. Bu ölçek, çocuklar?n geli?imsel düzeylerinin belirlenmesine ve potansiyel geli?imsel gecikmelerin erken te?hisine yönelik önemli veriler sa?lar.

VSDEÇÖ, özellikle çocuklar?n çevreleriyle etkile?im kurma, duygular?n? anlama ve yönetme yeteneklerini ebeveyn veya birincil bak?c? raporlamas? yoluyla de?erlendirir. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, ölçe?in kültürel ve dilsel farkl?l?klar? dikkate alarak, Türk örnekleminde orijinal Vineland ölçe?inin psikometrik özelliklerini do?rulamakt?r.

Yap?

VSDEÇÖ, çocuklar?n **uyumsal davran??lar?n?n** temel bir bile?eni olan sosyal-duygusal geli?im yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?sal model, genellikle sosyal etkile?im, duygusal düzenleme ve uyum becerileri gibi temel alt alanlar? içerecek ?ekilde tasarlanm??t?r. Ölçek, çocu?un sosyal ortamlara ne kadar ba?ar?l? adapte oldu?unu ve duygusal zorluklarla nas?l ba?a ç?kt???n? belirlemeye odaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, çocu?un günlük ya?amda sergiledi?i tipik davran??lar? yans?tmak üzere düzenlenmi?tir, böylece sadece bili?sel yetenekleri de?il, ayn? zamanda pratik ve i?levsel sosyal yeterlilikleri de de?erlendirme imkan? sunar.

Geçerlik

VSDEÇÖ'nün Türkçe uyarlama çal??mas? (Ceylan vd., 2019), ölçe?in geçerlik analizlerini detayl? bir ?ekilde incelemi?tir. Yap? geçerli?ini kan?tlamak amac?yla genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in di?er benzer yap?lar? ölçen yerle?ik ve kabul görmü? ölçeklerle ili?kisi incelenerek ölçüt ba??nt?l? geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu süreç, VSDEÇÖ'nün gerçekten ölçmeyi amaçlad??? sosyal ve duygusal yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmi?tir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l??? ve zaman içindeki kararl?l??? de?erlendirilmi?tir. Güvenirlik analizlerinde yayg?n olarak Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? kullan?lm??t?r. Çal??mada, VSDEÇÖ'nün alt boyutlar? ve genel toplam puan? için kabul edilebilir düzeyde veya yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? elde edildi?i bildirilmi?tir.

Ek olarak, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini test etmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i yönteminin de uyguland??? varsay?lmaktad?r. Elde edilen güvenirlik de?erleri, VSDEÇÖ'nün Türk popülasyonunda tutarl? ölçümler yapabildi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültürü ba?lam?nda korunup korunmad???n? incelemek üzere Faktör Analizi yöntemleri uygulanm??t?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** tercih edilmi?tir.

DFA sonuçlar?, VSDEÇÖ'nün sosyal ve duygusal bile?enlerinin ayr?k ancak ili?kili alt boyutlar olarak yap?land???n? ve bu yap?n?n Türk çocuklar?n?n geli?imsel özelliklerine uygun oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün uluslararas? standartlara uygun oldu?unu teyit etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle ebeveyn veya bak?c? taraf?ndan doldurulan, gözleme dayal? raporlama format?nda bir derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal form)

Population Group: Erken Çocukluk dönemindeki tipik geli?im gösteren bireyler ve geli?imsel risk ta??yan çocuklar.

Age Group: Erken Çocukluk dönemi (Ölçe?in orijinal yap?s?na ba?l? olarak 0-6 ya? aral??? veya erken okul ça??).

Population Details: Türkiye'deki farkl? sosyo-ekonomik ve co?rafi bölgelerden seçilen, temsiliyeti yüksek çocuk ve ebeveyn örneklemi üzerinde uyarlama yap?lm??t?r.

Test Methodology: Standardize edilmi? maddeler üzerinden, gözlem ve ebeveyn görü?melerine dayanarak çocu?un davran??lar?n?n puanlanmas?. Puanlama, geli?imsel ya? ve standart puanlar üretmeye olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Vineland, VSDEÇÖ, Adaptasyon, Psikometri, Geli?imsel De?erlendirme, Duygusal Düzenleme, Sosyal Yeterlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sehnazceylan@karabuk.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: ?ehnaz Ceylan (Karabük Üniversitesi ile ili?kilendirilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Derecelendirme: Ölçekte kullan?lan derecelendirme sistemi, genellikle çocu?un belirli bir davran??? ne s?kl?kta sergiledi?ine veya ne düzeyde yetkin oldu?una dayanan standart bir puanlama metodolojisidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel veya ticari amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ?ehnaz Ceylan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Telif haklar?, orijinal Vineland ölçe?inin yay?nc?s? ile uyarlama yazarlar? aras?nda düzenlenmi?tir.

Kaynakça

Ceylan, ?., Kahraman, Ö., K?l?nç, N. ve Ülker, P. (2019). Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçe?i'nin (VSDEÇÖ) Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of History Culture and Art Research, 8*(1), 299-319. doi: 10.7596/taksad.v8i1.1901

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: vineland-sosyal-duygusal-erken-cocukluk-olcegi-toad.pdf

Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, telif haklar? ve akademik kullan?m k?s?tlamalar? nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Ölçek maddelerinin tam listesi ve derecelendirme k?lavuzu için sorumlu yazar ?ehnaz Ceylan ile ileti?ime geçilmesi veya kaynakçada belirtilen bilimsel makalenin incelenmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM